

**Budapest Főváros IX. Kerület
Ferencváros Önkormányzata**

Iktató szám: Sz-324/2023.

ELŐTERJESZTÉS

**A Kulturális, Oktatási, Egyházügyi és Nemzetiségi Bizottság
2023. október 11.-i ülésére**

Tárgy: Bernovits Vilma emlékmű

Előterjesztő: Baranyi Krisztina polgármester

Készítette: Ignáth Kitti - Polgármesteri Kabinet
Halmai András - Humánszolgáltatási Iroda

Előzetesen tárgyalja:

**Az előterjesztés a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel: Dr. Szathmáryné dr. Alföldi Marianna
s.k.**

Az előterjesztéssel kapcsolatos törvényességi észrevétel:

A döntéshez egyszerű **többség szükséges.**
minősített

Az előterjesztés a kifüggesztési helyszínen közzétehető:

igen
nem

Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható.

OTTHON, VÁROS
FERENCVÁROS

BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET
FERENCVÁROS ÖNKORMÁNYZATA
POLGÁRMESTER

1092 Budapest, Bakáts tér 14. I. emelet 24.
telefon: 06-1 210-6506 • fax: 06-1 210-6901

e-mail: polgarmester@ferencvaros.hu • www.ferencvaros.hu

Tisztelt Kulturális, Oktatási, Egyházügyi és Nemzetiségi Bizottság!

Ferencváros területén folyamatban lévő városmegújítás egyik alappillére a közterületek megújítása. A Nehru part felújítását követően jelentősen megnőtt a Duna-part látogatottsága, a belváros irányából.

Hasonló városi szituációban és történelmi tematikában vált a pesti rakpart egyik kultikus helyszínévé a Cipők a Duna-parton budapesti holokauszt-emlékmű. A turisztikailag növekvő népszerűségű ferencvárosi Duna-part felzárkóztatása a belvárosi színvonalhoz, a gyalogos kapcsolat megerősítése a városi séták vérkeringésbe alapvető cél.

Ennek szellemében Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Kulturális, Oktatási, Egyházügyi és Nemzetiségi Bizottsága a KOEN 39/2023. (III.8.) számú határozatával 25.000.000,- Ft-ot különített el Bernovits Vilma emlékmű megvalósítására.

Bernovits Vilma Kassán született polgári családban, 1936-ban szerzett diplomát a Ward Mária Hitoktatóképzőben. Édesanyjával ekkor már a Bokréta utca 3. szám alatti Országos Katolikus Nővédő Egyesület Otthonában lakott.

A budapesti gettó felállítását követően, 1944 júniusától rendszeresen vitt élelmiszert, ruhaneműt és igazoló okmányokat a rászorulóknak.

1944. december 27-én egy nyilaskeresztes karhatalmi egység két katolikus vallású, élete árán embertársait oltalmazó hölgyet, Bernovits Vilmát, és Salkaházi Sárát, valamint 4 üldözöttet elhurcolt és a Szabadság híd pesti hídfőjénél a Dunába lötték őket.

2001 óta emlékére Salkaházi Sárával együtt egy tábla őrzi a Salkaházi Sára rakpart, 6-os pontonál lévő Fővám téri lépcső mellett.

Az emlékművel Ferencváros Önkormányzata méltóképpen kíván megemlékezni a kerület egyik legnagyobb embermentőjéről, a Bokréta utcai Szociális Testvérek Társasága mártír hitoktatójáról, Bernovits Vilmáról.

Az előzetesen javasolt helyszínt jelen előterjesztésben foglalt pályázati kiírás melléklete tartalmazza, mely a 38017/10. helyrajzi számon van. A terület a Fővárosi Önkormányzat tulajdonát képezi.

A helyszín ismeretében három, az emlékművek pályáztatásában jártas szakember összeállította jelen előterjesztés mellékletében csatolt pályázati kiírást, mely szerint 5 fő szakértői bizottság fog javaslatot tenni a megvalósítandó műveletről:

Mélyi József művészettörténész

Turai Hedvig művészettörténész

Somogyi Hajnalka kurátor

Illyés Antal szobrászművész

Horváth Csaba Árpád szobrászművész

A szakértői bizottság tiszteletdíjára fejenként nettó 150.000,- Ft (*bruttó 214.746,- Ft/fő, mely a vonatkozó járulékok miatt 239.250,- Ft/fő terheli meg a költségvetési sort*) összeget javasolok beállítani.

Tájékoztatom a Tisztelt Bizottságot, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 8. pontja szerint a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át a köztéri szobor, műalkotás állítása.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. § (1) bekezdése szerint művészeti alkotás közterületen való elhelyezéséről Budapesten fővárosi tulajdonú közterület esetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése dönt, és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról.

Fentieknek megfelelően a pályázatokról a Képviselő testület hoz döntést, egyben javaslatot tesz a Fővárosi Önkormányzat részére, hogy a szükséges szakmai vélemény¹ beszerzését követően hozzon döntést az emlékmű felállításáról, melynek költségeit Ferencváros Önkormányzata viseli.

Tekintettel arra, hogy a csatolt pályázati kiírás elbírálásának, valamint megvalósításának időpontja átnyúlik a 2023. éven, így javaslom, hogy a 2024. évi költségvetésben a megvalósításra szükséges 25.000.000,- Ft kerüljön tervezésre.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy az előterjesztés szerint döntsön a határozati javaslatban foglaltakról.

Budapest, 2023. október 5.

Baranyi Krisztina s.k.
polgármester

Mellékletek: pályázati kiírás

---

¹ A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. § (2) bekezdése szerint a döntéshez a műalkotás művészi értékére vonatkozóan szakvéleményt kell beszerezni, melyet a Kulturális és Innovációs Minisztérium Alkotóművészeti Koordinációs Irodája ad ki.

Határozati javaslat

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Kulturális, Oktatási Egyházügyi és Nemzetiségi Bizottsága úgy dönt, hogy

- 1./ az SZ .../2023. számú előterjesztés 1. számú melléklete szerint pályázatot ír ki Bernovits Vilma emlékmű megvalósítására.

Határidő: 2023. október 11.

Felelős: Baranyi Krisztina polgármester

- 2./ felkéri Polgármester Asszonyt, hogy az 1./ pontban írt pályázat közzétételéről gondoskodjon.

Határidő: 2023. október 13.

Felelős: Baranyi Krisztina polgármester

- 3./ az 1./ pontban írt pályázatok Képviselő-testület által történő elbírálását megelőzően a beérkezett pályázati anyagokat 5 tagú szakértői bizottság előzetesen véleményezi. A szakértői bizottság tagjai:

Mélyi József

Turai Hedvig

Somogyi Hajnalka

Illyés Antal

Horváth Csaba Árpád

A szakértői bizottság tagjai részére fejenként nettó 150.000,- Ft mindösszesen 1.196.250,- Ft összegű megbízási díj kerül kifizetésre.

Határidő: 2023. október 11.

Felelős: Baranyi Krisztina polgármester

- 4./ javasolja a Képviselő-testületnek, hogy a Bernovits Vilma emlékmű pályázat költségeire 25.000.000,- Ft összegnek az önkormányzat 2024. évi költségvetésébe történő beépítéséről gondoskodjon.

Határidő: a 2024. évi költségvetés megalkotása

Felelős: Baranyi Krisztina polgármester

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Ferencváros Önkormányzata a ...../2023. számú határozata alapján országos, nyílt, anonim pályázatot ír ki Bernovits Vilma emlékmű megtervezésére és elkészítésére.

Az alkotás helye: Gizella sétány *(a helyszínrajz jelen pályázat első számú melléklete)*

Elvárás, hogy az alkotás illeszkedjen a megjelölt helyszín környezetébe.

Az emlékmű programja:

Ferencváros területén folyamatban lévő városmegújítás egyik alappillére a közterületek megújítása. A Nehru part felújítását követően jelentősen megnőtt a Duna-part látogatottsága, a belváros irányából.

Ferencváros Önkormányzata méltóképpen kíván megemlékezni a kerület egyik legnagyobb embermentőjéről, a Bokréta utcai Szociális Testvérek Társasága mártír hitoktatójáról, az 1901-ben született Bernovits Vilmáról, aki a budapesti gettó felállítását követően, 1944 júniusától Salkaházi Sárával együtt rendszeresen vitt élelmiszert, ruhaneműt és igazoló okmányokat a rászorulóknak. 1944. december 27-én egy nyilaskeresztes karhatalmi egység két katolikus vallású, élete árán embertársait oltalmazó hölgyet, Bernovits Vilmát, és Salkaházi Sárát, valamint 4 üldözöttet elhurcolt és a Szabadság híd pesti hídfőjénél a Dunába lötték őket. Az Önkormányzat meg kíván emlékezni azoknak a nőknek a bátorságáról, akik a hatalommal szembe mertek szállni.

Hasonló városi szituációban és történelmi tematikában vált a pesti rakpart egyik kultikus helyszínévé a Cipők a Duna-parton budapesti holokauszt-émlékmű. A turisztikailag növekvő népszerűségű ferencvárosi Duna-part felzárkóztatása a belvárosi színvonalhoz, a gyalogos kapcsolat megerősítése a városi séták vérkeringésbe alapvető cél.

A nyílt képzőművészeti pályázat célja a Duna-part egyedi karakterének erősítése az épített környezet gazdagítása a tervezett kortárs képzőművészeti alkotással.

A mű anyaga: az állandóság igényének és a köztéri funkciónak megfelelő bármely időjárástűrő és további külön gondozást nem igénylő anyag.

Pályázók köre:

Jelentkezhetnek különböző alkotóművészeti ágak képviselői, építőművészek; egyéni pályázók, illetve alkotócsoportok.

Pályázati feltételek:

A pályázat nyelve magyar.

A pályaterveket az Pályázatkiíró által felkért szakértői bizottság értékeli a Pályázatkiíró képviselőinek jelenlétében.

A szakértői bizottság tagjai:

Mélyi József

Turai Hedvig

Somogyi Hajnalka
Illyés Antal
Horváth Csaba Árpád

Benyújtandó:

1. az alkotás digitális látványterve, legalább 4 nézetből készült képekkel;
2. a pályázati kiíráshoz csatolt helyszínrajz alapján készített, bírálható léptékű (legalább 1:100) vázlaterv a mű környezetbe illesztéséről és a környezet rendezéséről;
3. az emlékmű 1:5 léptékű modellje, makettje (a 3,5 métert meghaladó kész mű méret esetén az 1:10 léptékű modell is elegendő) és az esetleges posztamens rajzterve;
4. műleírás (amelynek tartalmaznia kell az alkotás programját, pontos méretét, anyagát, kiviteli technikáját, elhelyezését, technikai megoldás esetén működésének és karbantartásának leírását – max. 2 oldal);
5. részletes költségbebecslés, amely magában foglalja a mű megvalósításának, elhelyezésének, illetve technikai megoldás esetén működtetésének tervezett költségeit; valamint a szerzői díjat.
6. a megvalósítás ütemezése.

A fenti dokumentumokat digitális formában kell feltölteni, majd jelige felhasználásával, az ezzel kapcsolatos linket az ignath.kitti@ferencvaros.hu e-mail címre szükséges továbbítani.

7. a pályázattal kapcsolatos információ adására jogosult személy:

Név: Ignáth Kitti alpolgármesteri főmunkatárs

E-mail cím: ignath.kitti@ferencvaros.hu

Egy alkotó több pályaművel is jelentkezhet.

A pályázó a pályázat benyújtásával kijelenti, hogy nyertes pályázat esetén a tervezésre kötendő szerződéshez magyarországi lakhellyel és adószámmal rendelkezik, illetve vállalja, hogy az emlékmű terveit határidőre elkészíti.

A határidőn túl benyújtott, hiányos, a kiírásnak nem megfelelő pályamunkákat a pályáztató kizárja, illetve a szakértői bizottság azokat nem értékeli.

A pályázat jeligés. A borítékra a feladóhoz csak a választott jeligéjét írja rá, amely egyezik a tárhelyen használt jeligéjével. A pályázó nevét, lakcímét, e-mail-címét és telefonszámát, rövid szakmai önéletrajzát és referenciaanyagát postai úton kell a Pályázatkiíró számára elküldeni.

Az első három helyezett pályamű díjazása:

I. díj nettó 1.000.000,- Ft

II. díj nettó 500.000,- Ft

III. díj nettó 300.000,- Ft

A díj összege a megbízást elnyerő alkotó esetében a meghirdetett keretösszeg részét alkotja.

A pályázat beadási határideje: 2023. december 20. 16.00. óra

A Pályázatkiíró postacíme: 1092 Budapest, Bakáts tér 14.

A pályázat szakmai bírálatának időpontja: legkésőbb 2024. január 10. napjáig

A pályázat Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének bírálata: Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a szakmai bírálatot követő rendes ülése

A megvalósítással kapcsolatos döntés: a Fővárosi Közgyűlésnek a szükséges szakvélemények beszerzését követő ülése

A kész mű elkészítésének és elhelyezésének határideje előreláthatólag: a szerződéskötést követő 3 hónapon belül

A pályázóknak figyelembe kell venniük, hogy a mű tervezésének és kivitelezésének a maximális keretösszege bruttó 24.000.000,- forint, amely magában foglalja az alapozás költségeit, de nem tartalmazza a környezet rendezésének költségét.

A díjazások kiosztására

- I. helyezés esetében a felkért szakértői bizottság szakvéleménye alapján Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének javaslatát követően a Fővárosi Önkormányzat döntését követően kerül sor.
- II. és III. helyezés esetében a felkért szakértői bizottság szakvéleménye alapján, a Kulturális, Oktatási, Egyházügyi és Nemzetiségi Bizottság javaslatát követően Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének döntése után kerül sor.

A pályatervek a pályázók tulajdonában maradnak, a megrendelő tulajdonába csak a kész, helyszínen elhelyezett mű kerül át.

A mű megvalósítására, a szerző megbízására vonatkozó végleges döntést a Fővárosi Közgyűlés hozza meg a szakvélemény figyelembevételével, amelyről az alkotókat, valamint a szakértői bizottság tagjait írásban értesítik. A nyertes pályázó a szakértői bizottság véleményének függvényében makettet is köteles bemutatni a bizottságnak és a megrendelő képviselőjének, amely tervbemutató kötelezettség a felhasználási szerződésbe is bekerül majd. Eredményes pályáztatás esetén a Pályázatkiíró minden részletre kiterjedő megállapodást köt a pályázat nyertesével vagy nyerteseivel az alkotás elkészítéséről, helyszíni megvalósításáról.

A művek elhelyezéséhez szükséges engedélyeket a megrendelő köteles beszerezni.

A Pályázatkiíró a szerzői jogokról szóló 1999. évi LXXVI. törvény [Szt.] szerint jár el, fenntartja magának a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek minősítse, és ne hirdessen győztest.

Helyszín:

Tartalom

